

Nastroje społeczne w marcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

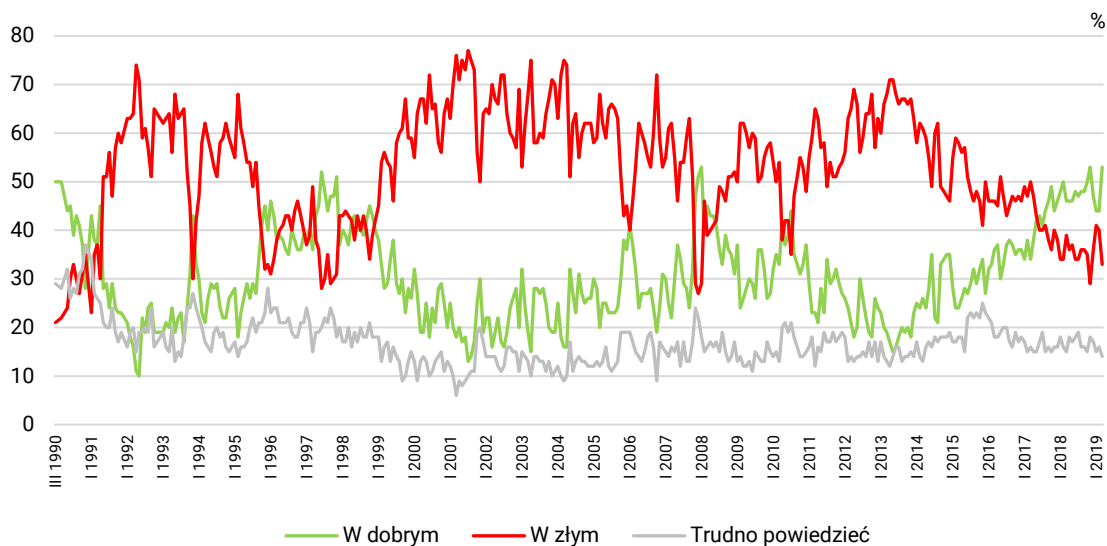
Marzec przyniósł znaczącą poprawę nastrojów społecznych¹. Wyraźnie lepsze niż przed miesiącem są oceny i prognozy odnoszące się do ogólnej sytuacji w kraju oraz sytuacji politycznej i gospodarczej. Zmniejszył się także pesymizm w przewidywaniach dotyczących sytuacji materialnej i jakości życia respondentów oraz ich rodzin.

OCENY

W ciągu ostatniego miesiąca o 9 punktów procentowych (do 53%) wzrosła grupa osób zadowolonych z **rozwoju sytuacji w kraju**, jednocześnie o 7 punktów ubyło niezadowolonych (spadek z 40% do 33%).

CBOS

RYS. 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (346) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 marca 2019 roku na liczącej 1046 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
W dobrym	46	46	46	48	47	48	48	50	53	47	44	44
W złym	39	36	37	34	34	36	36	35	29	36	41	40
Trudno powiedzieć	15	18	17	18	19	16	16	15	18	17	15	16

Pozytywnym ocenom sytuacji w kraju sprzyja przede wszystkim częste uczestnictwo w praktykach religijnych oraz prawicowa orientacja polityczna, a ponadto starszy wiek, niższy poziom wykształcenia oraz zamieszkiwanie na wsi. W grupach społeczno-zawodowych najkorzystniej sytuację w Polsce postrzegają emeryci, renciści i rolnicy (zob. tabelę aneksową 1).

W potencjalnych elektoratach głównych ugrupowań politycznych zadowolenie z rozwoju sytuacji w kraju przeważa nad niezadowoleniem przede wszystkim wśród zwolenników PiS (93% wobec 2%). W przypadku osób nieplanujących głosować oraz niezdecydowanych, na które ugrupowanie oddać swój głos, opinie pozytywne mniej więcej równoważą się z negatywnymi, natomiast wśród potencjalnych wyborców PO, Wiosny, PSL i ruchu Kukiz'15 przeważa krytycyzm, przy czym zdecydowanie najwyższy jest on w elektoracie PO (74% niezadowolonych).

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	93	2	5
Platforma Obywatelska RP	17	74	9
Wiosna**	12	69	19
Kukiz'15**	34	46	20
Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	33	36	31
Niegłosujący	41	38	21

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Wyniki dotyczące wyborców tego ugrupowania należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w próbie

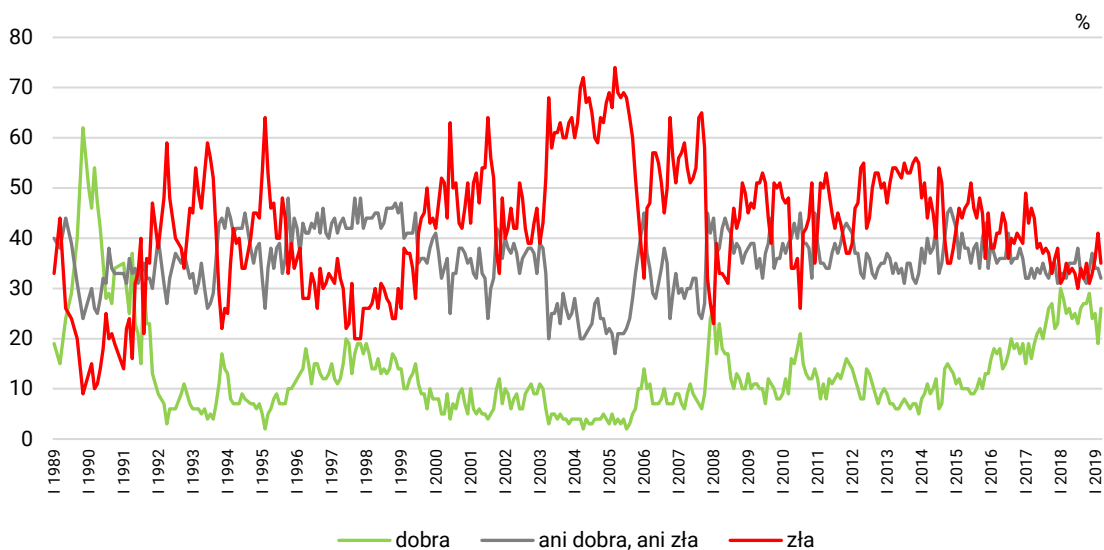
Opinie o **sytuacji politycznej** w Polsce również dość znacząco się poprawiły. Od lutego zmniejszył się odsetek respondentów oceniających ją źle (spadek o 6 punktów procentowych, do 35%), wzrosła natomiast grupa osób, które wypowiadają się o niej pozytywnie (z 19% do 26%). Co trzeci Polak sytuację na polskiej scenie politycznej określa jako przeciętną (32%, spadek o 2 punkty).

TABELA 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
– dobra	25	26	24	25	23	26	27	27	29	24	25	19
– ani dobra, ani zła	32	35	35	35	38	33	32	31	34	37	34	34
– zła	35	33	34	33	30	34	32	35	31	33	36	41
Trudno powiedzieć	8	6	7	7	9	7	9	7	6	6	5	6

CBOS

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?
Czy jest ona:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

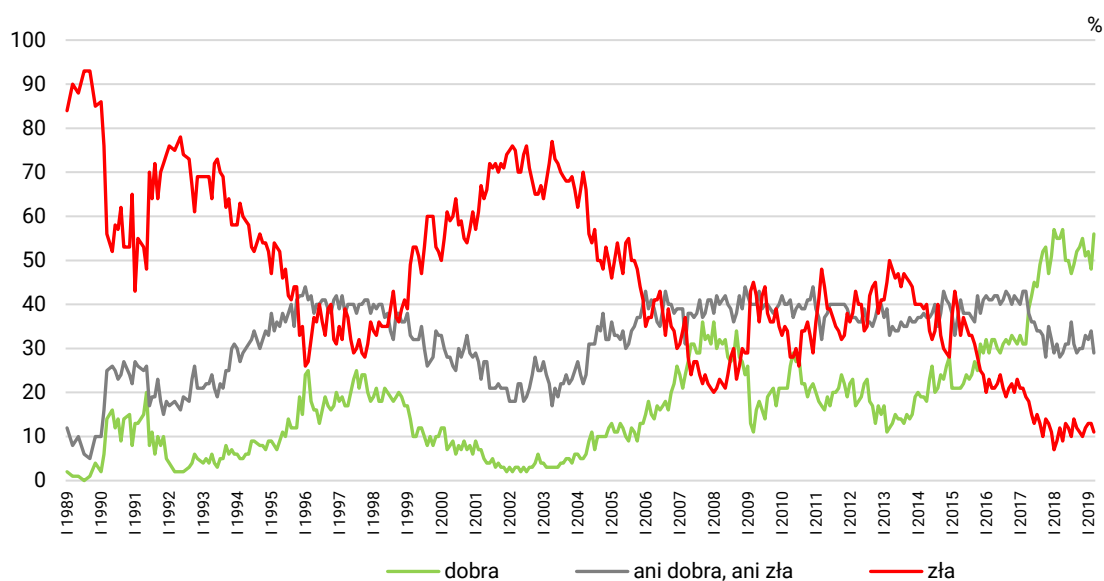
W porównaniu z poprzednim miesiącem dość znacząco przybyło również badanych korzystnie oceniających **sytuację gospodarczą** w Polsce (o 8 punktów procentowych, do 56%) i zarazem – w mniejszym stopniu – spadła liczba tych, którzy postrzegają ją jako złą (z 13% do 11%) lub przeciętną (z 34% do 29%).

TABELA 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
– dobra	55	57	50	50	47	49	52	53	55	51	52	48
– ani dobra, ani zła	28	29	31	31	36	31	29	30	30	33	32	34
– zła	12	9	13	12	10	14	12	11	10	12	13	13
Trudno powiedzieć	5	5	6	7	7	6	7	6	5	4	3	5

CBOS

RYS. 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?
Czy jest ona:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

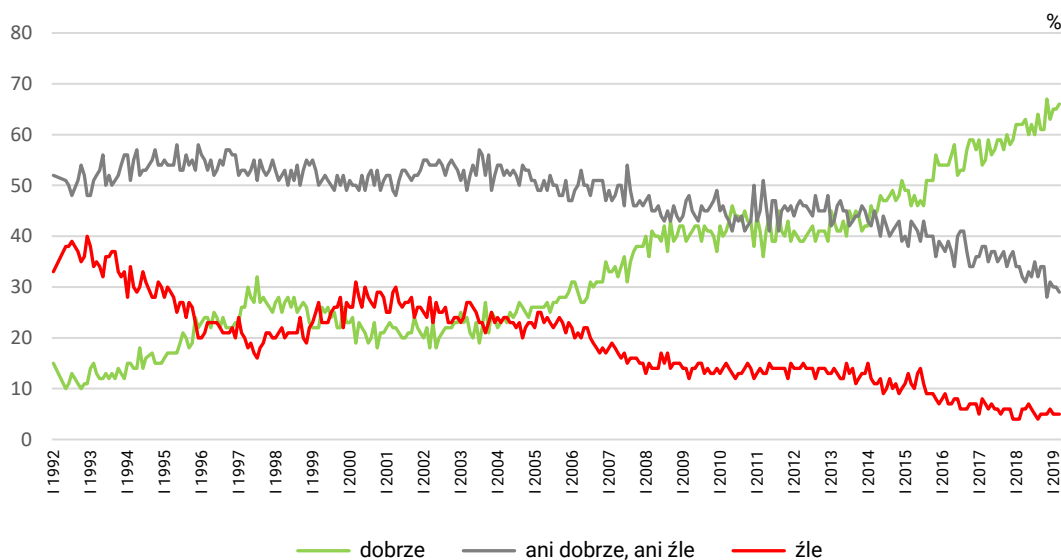
Od poprzedniego pomiaru właściwie nie zmieniły się oceny **poziomu życia badanych i ich rodzin**. Najwięcej osób (66%) twierdzi, że żyje im się dobrze, zdecydowanie mniej (29%) – że przeciętnie, a jedynie co dwudziesty respondent (5%) określa jakość życia swojej rodziny jako złą.

TABELA 5

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
– dobrze	62	63	60	62	60	64	61	61	67	63	65	65
– ani dobrze, ani źle	32	31	33	32	35	32	34	34	28	31	30	30
– źle	6	6	7	6	5	4	5	5	5	6	5	5

CBOS

RYS. 4. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

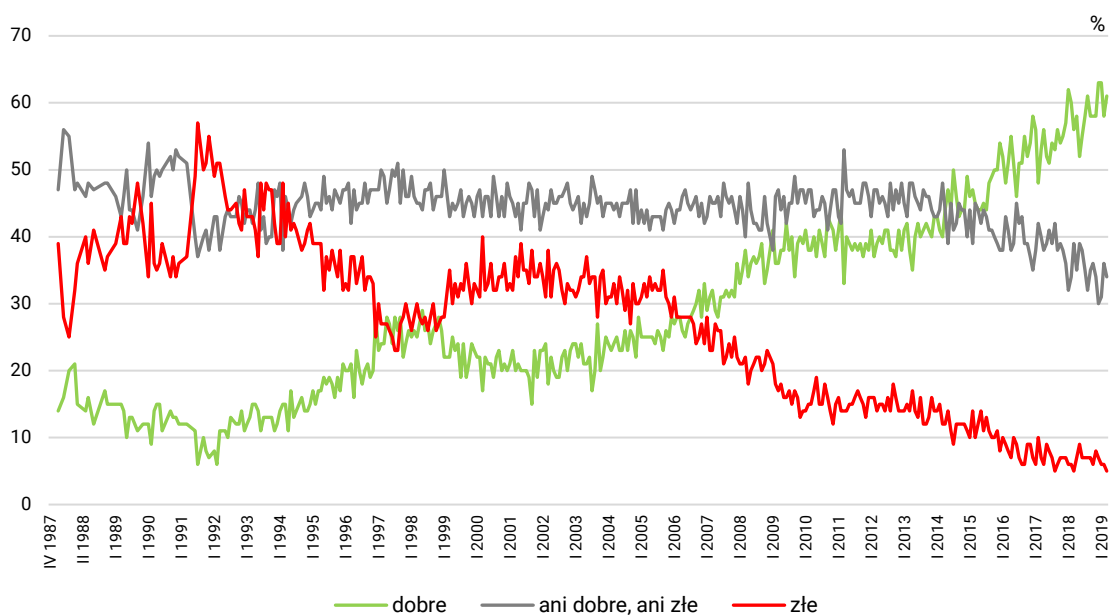
Warunki materialne gospodarstw domowych respondentów niezmiennie zdecydowanie najczęściej określane są jako dobre (61%, od lutego wzrost o 3 punkty procentowe). Co trzeci Polak (34%, spadek o 2 punkty) ocenia je jako przeciętne, a jedynie co dwudziesty (5%) jest z nich niezadowolony.

TABELA 6

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
– dobre	56	58	52	55	58	61	58	58	58	63	63	58
– ani dobre, ani złe	39	35	39	38	35	32	35	36	34	30	31	36
– złe	5	7	9	7	7	7	7	6	8	7	6	6

CBOS

RYS. 5. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego?
Czy są one:

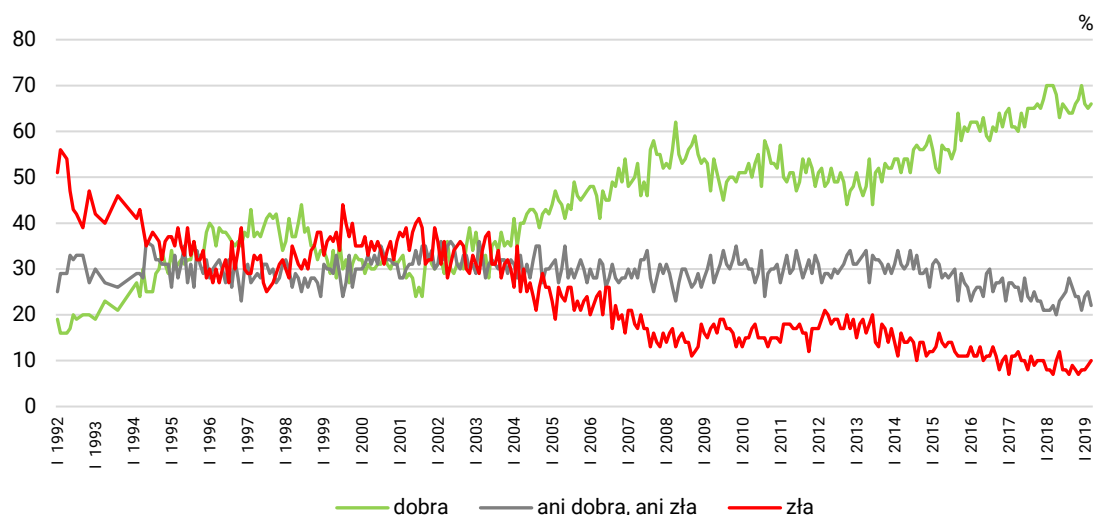
Porównywalne do lutowych są też oceny **sytuacji w zakładach pracy**, co oznacza, że dwie trzecie pracujących wyraża zadowolenie z kondycji firmy, w której są zatrudnieni (66%), nieco ponad jedna piąta (22%, spadek o 3 punkty procentowe) sytuację w swoim zakładzie pracy ocenia jako przeciętną, a co dziesiąty pracownik (10%) jest nią nieusatysfakcjonowany.

TABELA 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy ? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	2018										2019			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
	N*	588	619	635	556	535	596	568	574	569	545	532	549	577
	w procentach													
– dobra	70	68	63	66	65	64	64	66	67	70	66	65	66	
– ani dobra, ani zła	22	20	23	24	25	28	26	24	24	21	24	25	22	
– zła	7	10	12	8	8	7	9	8	7	8	8	9	10	
Trudno powiedzieć	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	1	2	

CBOS

RYS. 6. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?*
Czy jest ona:

* Odpowiedzi osób pracujących. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zróźnicowanie ocen odnoszących się do wymiaru publicznego tradycyjnie uwarunkowane jest głównie czynnikami światopoglądowymi. Oznacza to, że zadowoleniu z ogólnej sytuacji w kraju, sytuacji politycznej i stanu gospodarki sprzyjają częstsze uczestnictwo w praktykach religijnych, prawicowa orientacja polityczna oraz chęć głosowania w wyborach na Prawo i Sprawiedliwość. Z kolei poziom życia respondentów i ich rodzin oraz warunki materialne gospodarstw domowych oceniane są z reguły tym lepiej, im młodszy wiek badanych, im wyższe wykształcenie i bardziej znacząca pozycja zawodowa. Kwestie światopoglądowe w tym względzie nie mają istotnego znaczenia, podobnie jak w ocenie sytuacji w zakładach pracy, która postrzegana jest przez pracujących tym lepiej, im wyższy jest ich dochód *per capita* oraz im bardziej satysfakcjonująca sytuacja materialna (zob. tabele aneksowe 1–5).

PRZEWIDYWANIA

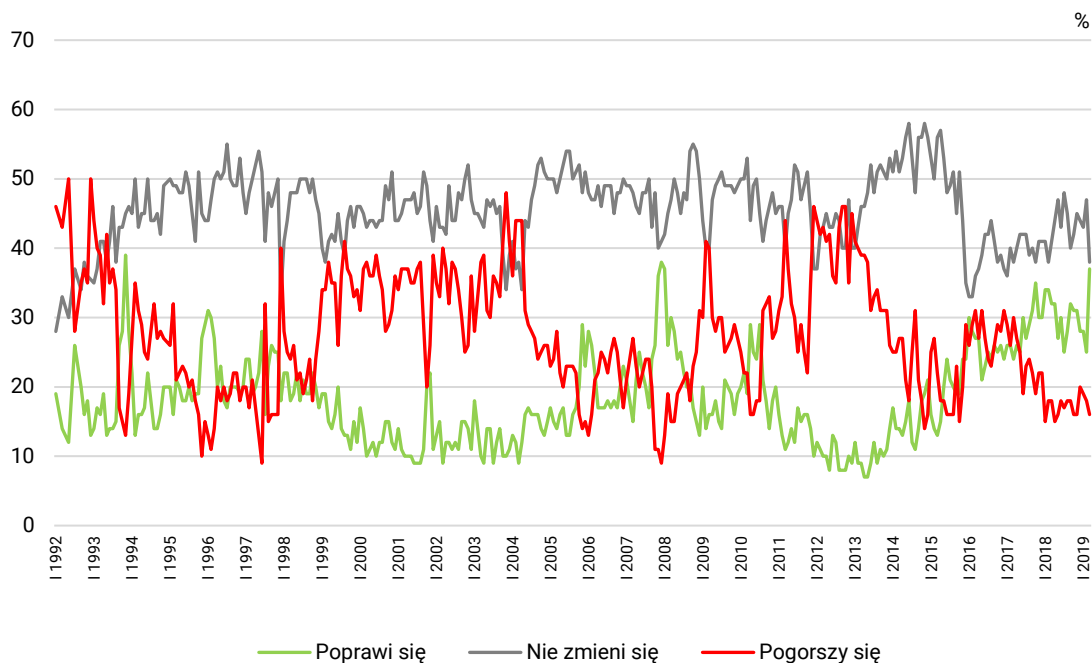
Zdecydowanie bardziej optymistyczne niż miesiąc temu są przewidywania dotyczące rozwoju **sytuacji w kraju w najbliższym roku**. Aktualnie równoważą się odsetki badanych, którzy prognozują ich poprawę (37%, wzrost o 12 punktów procentowych) oraz tych, którzy sądzą, że pozostanie niezmieniona (38%, spadek o 9 punktów). Co szósty respondent wyraża przekonanie, że w najbliższym roku sytuacja w Polsce się pogorszy (16%, spadek o 2 punkty).

TABELA 8

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
Poprawi się	32	32	27	30	25	28	32	31	31	28	28	25
Nie zmieni się	41	44	47	43	48	45	40	42	45	44	43	47
Pogorszy się	18	15	16	18	17	18	18	16	16	20	19	18
Trudno powiedzieć	9	9	10	9	10	9	10	11	8	8	10	10

CBOS

RYS. 7. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

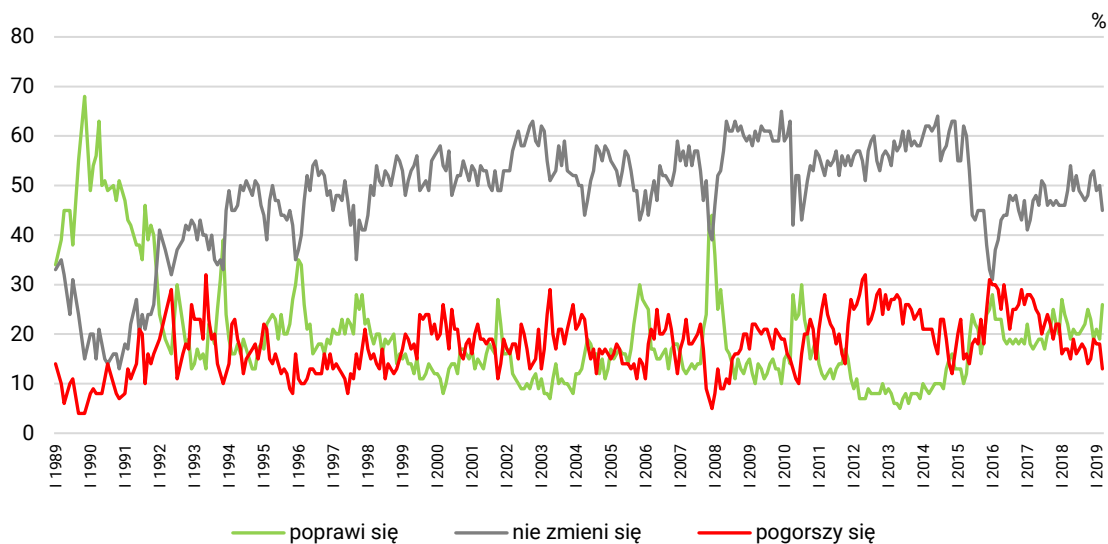
Bardziej optymistyczne niż w lutym są też prognozy **sytuacji politycznej** w kraju. Obecnie jedna czwarta badanych (26%, wzrost o 7 punktów) liczy na poprawę jakości życia politycznego, a co ósmy (13%, spadek o 5 punktów) przewiduje jej pogorszenie. Największy odsetek respondentów (45%, spadek o 5 punktów) nie spodziewa się żadnych zmian w tej dziedzinie.

TABELA 9

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018										2019		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach												
– poprawi się	22	19	21	20	20	21	22	25	23	19	21	19	26
– nie zmieni się	49	54	49	52	49	48	47	48	52	53	49	50	45
– pogorszy się	17	15	19	16	17	18	17	14	15	19	18	18	13
Trudno powiedzieć	12	12	11	12	14	13	14	13	10	9	12	13	16

CBOS

RYS. 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

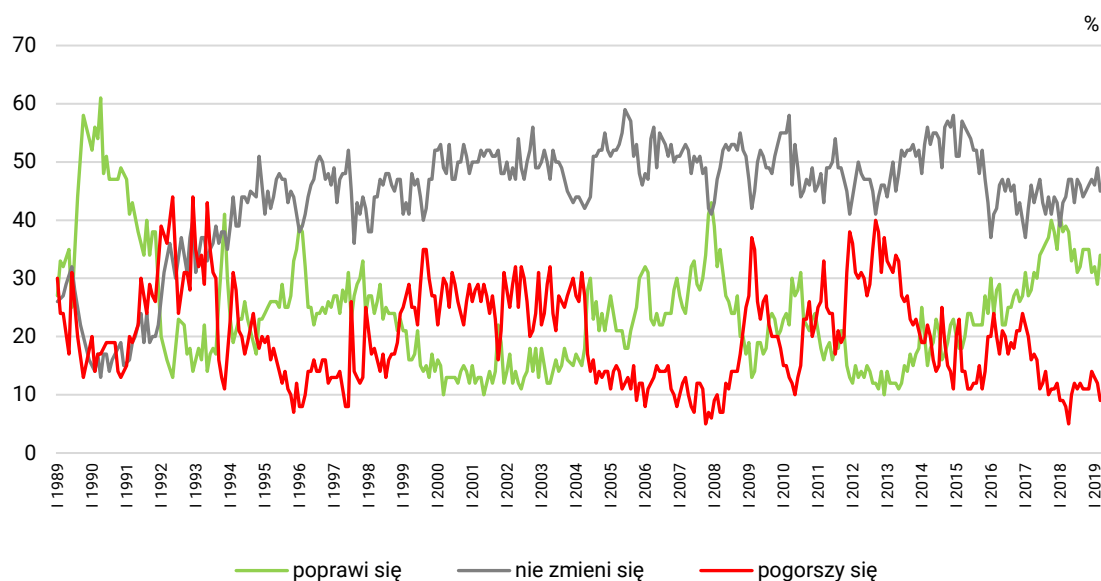
W porównaniu z poprzednim miesiącem nieco poprawiły się także przewidywania dotyczące **sytuacji gospodarczej** w Polsce. O 5 punktów procentowych zwiększyła się grupa badanych liczących na poprawę w tym względzie (wzrost do 34%), a o 3 punkty ubyło tych, którzy obawiają się pogorszenia (spadek do 9%). Blisko połowa ankietowanych prognozuje, że w ciągu roku kondycja polskiej gospodarki się nie zmieni (45%, spadek o 4 punkty).

TABELA 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
– poprawi się	39	38	33	35	31	32	35	35	35	31	32	29
– nie zmieni się	44	47	47	43	47	46	44	45	46	47	46	49
– pogorszy się	8	5	10	12	11	12	11	11	11	14	13	12
Trudno powiedzieć	9	10	10	10	11	10	10	9	8	8	9	10

CBOS

RYS. 9. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

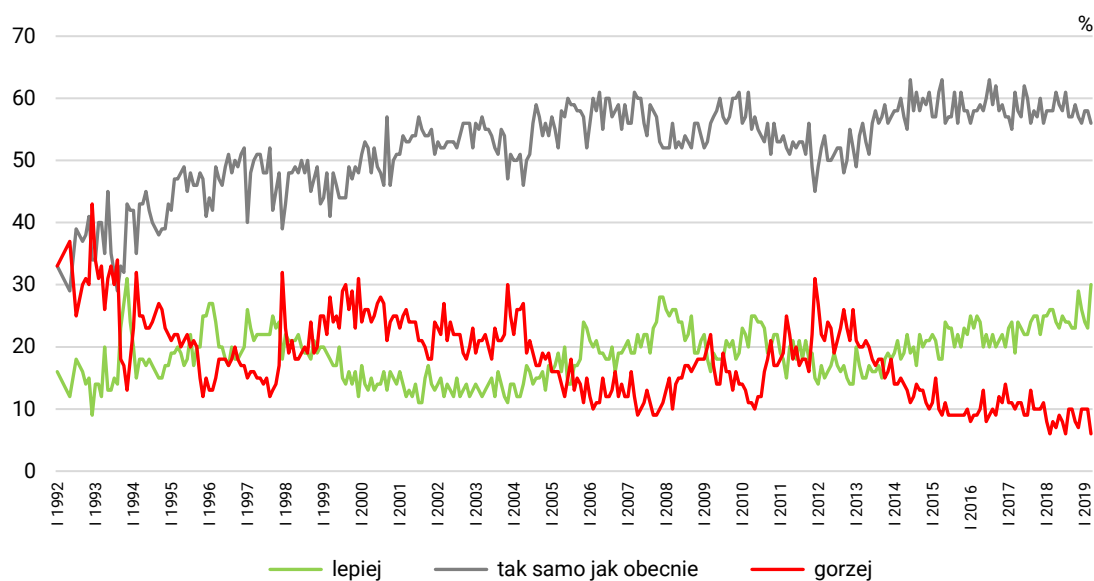
Lepsze niż przed miesiącem są też przewidywania dotyczące **poziomu życia** respondentów i ich rodzin. Obecnie blisko jedna trzecia badanych (30%, wzrost o 7 punktów) sądzi, że w ciągu najbliższego roku jakość ich życia się poprawi, a jedynie co szesnasty (6%, spadek o 4 punkty) obawia się jej pogorszenia. Ponad połowa respondentów (56%, spadek o 2 punkty) przewiduje, że za rok będzie im się żyło tak samo jak teraz.

TABELA 11

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018										2019	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
– lepiej	26	24	23	25	24	24	23	23	29	26	24	23
– tak samo	58	61	59	58	61	57	57	59	57	56	58	58
– gorzej	8	7	9	8	6	10	10	8	7	10	10	10
Trudno powiedzieć	8	8	9	9	9	9	10	10	7	8	8	9

CBOS

RYS. 10. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

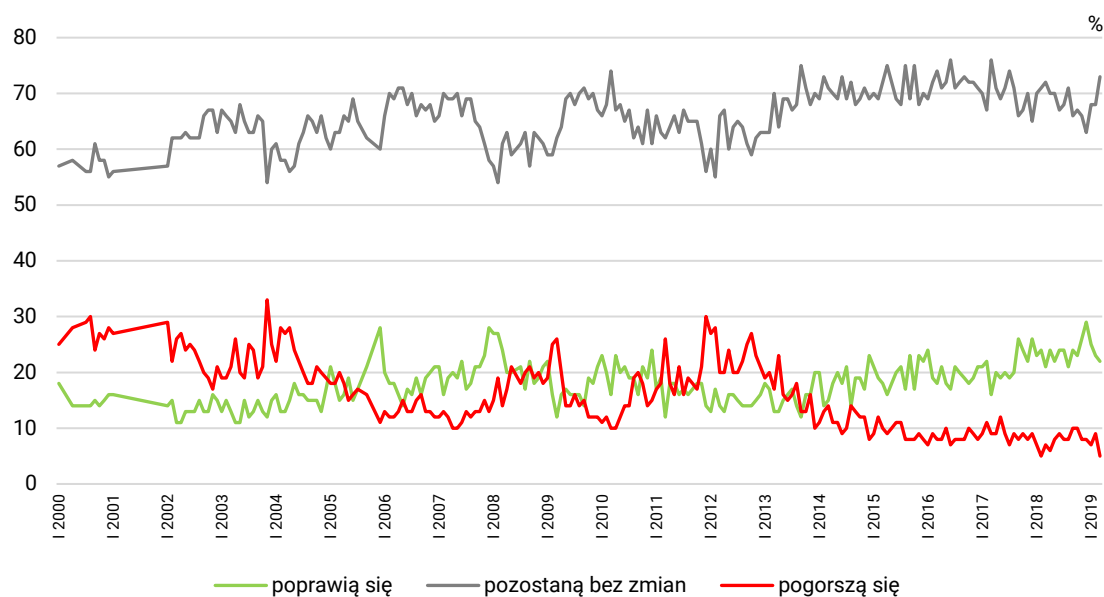
W marcu notujemy też spadek pesymizmu w przewidywaniach dotyczących **warunków materialnych** gospodarstw domowych. Odsetek respondentów obawiających się pogorszenia w tej dziedzinie spadł o 4 punkty (do 5%), przy niemal niezmienionej liczbie tych, którzy prognozują poprawę (22%). Tradycyjnie zdecydowana większość Polaków (73%, wzrost o 5 punktów) uważa, że w najbliższym roku ich status materialny się nie zmieni.

TABELA 12

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań											
	2018											2019
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach											
– poprawią się	21	24	22	24	24	21	24	23	26	29	25	23
– pozostaną bez zmian	72	70	70	67	68	71	66	67	66	63	68	68
– pogorszą się	7	6	8	9	8	8	10	10	8	8	7	9

CBOS

RYS. 11. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:

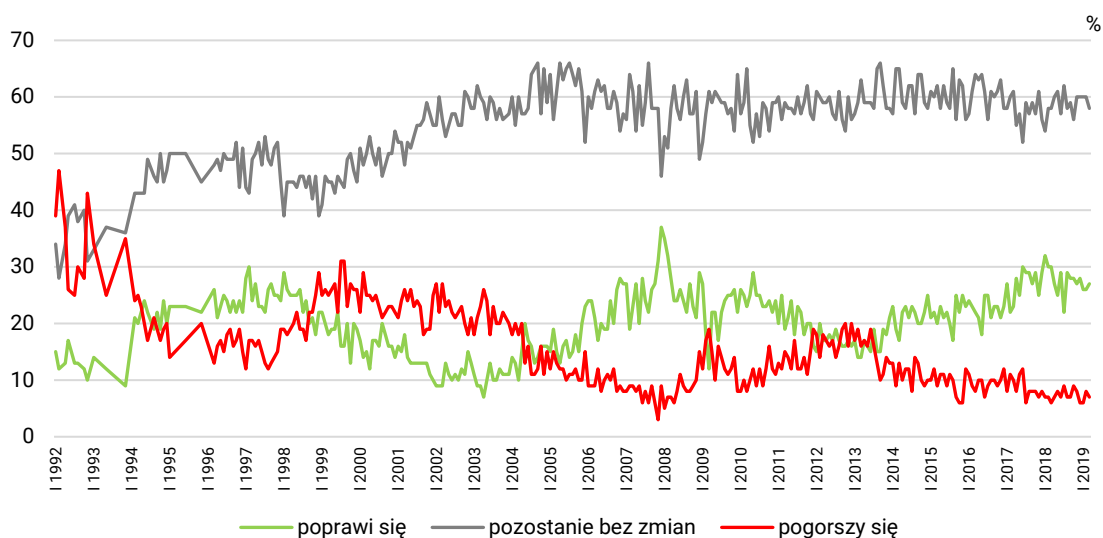
W stosunku do lutego nie zmieniły się prognozy rozwoju **sytuacji w zakładach pracy**. Poprawy kondycji firmy w ciągu najbliższego roku spodziewa się ponad jedna czwarta pracujących (27%), a co czternasty (7%) prognozuje pogorszenie. Większość zatrudnionych (58%, spadek o 2 punkty) nie przewiduje żadnych zmian.

TABELA 13

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	2018										2019			
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
	N*	588	619	635	556	535	596	568	575	569	545	532	550	577
	w procentach													
– poprawi się	30	27	25	29	22	29	28	28	27	28	26	26	27	
– pozostanie bez zmian	58	60	61	57	62	58	59	56	60	60	60	60	58	
– pogorszy się	6	7	8	7	9	7	7	9	8	6	6	8	7	
Trudno powiedzieć	6	6	6	7	7	6	6	7	5	6	8	6	8	

CBOS

RYS. 12. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:

* Odpowiedzi respondentów aktywnych zawodowo. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Po obserwowanych od kilku miesięcy spadkach nastrojów społecznych w ostatnim miesiącu nastąpiło ich wyraźne odbicie przejawiające się zarówno w notowanych ocenach, jak i prognozach – szczególnie tych, które odnoszą się do wymiaru publicznego. W większości przypadków wyrażane opinie powróciły do poziomu z listopada i są tym samym jednymi z korzystniejszych w ciągu minionego roku.

Opracował

Rafał Boguszewski

TABELA 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		53	33	14	1043
Płeć	Mężczyźni	57	30	13	488
	Kobiety	49	36	15	555
Wiek	18–24 lata	51	35	14	81
	25–34	43	42	15	202
	35–44	45	34	21	195
	45–54	54	32	15	157
	55–64	56	31	12	188
	65 lat i więcej	66	26	8	219
Miejsce zamieszkania	Wieś	62	22	16	414
	Miasto do 19 999	53	37	10	159
	20 000 – 99 999	49	34	16	221
	100 000 – 499 999	49	41	10	158
	500 000 i więcej mieszk.	25	58	16	91
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	65	22	13	182
	Zasadnicze zawodowe	58	29	13	249
	Średnie	51	36	14	329
	Wyższe	43	41	16	283
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	41	24	127
	Średni personel, technicy	37	56	8	33
	Pracownicy adm.-biurowi	44	40	16	75
	Pracownicy usług	56	31	13	71
	Robotnicy wykwalifikowani	49	34	17	117
	Robotnicy niewykwalifik.	53	38	9	45
	Rolnicy	65	17	18	50
	Pracujący na własny rach.	32	57	10	54
	Bezrobotni	57	27	15	23
	Emeryci	66	24	10	261
	Renciści	62	26	12	55
	Uczniowie i studenci	46	37	17	66
	Gospodynie domowe i inni	58	30	12	67
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	49	29	22	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	42	45	13	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	42	44	14	298
	prywatnym gosp. rolnym	66	15	19	52
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	62	26	12	122
	Od 900 zł do 1299 zł	58	25	17	165
	Od 1300 zł do 1799 zł	60	26	14	147
	Od 1800 zł do 2499 zł	47	39	14	122
	2500 zł i więcej	51	40	8	173
Ocena własnych war. mater.	Złe	39	48	14	53
	Średnie	49	33	17	350
	Dobre	56	32	12	639
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	75	14	11	57
	Raz w tygodniu	61	24	15	423
	1–2 razy w miesiącu	53	32	15	162
	Kilka razy w roku	48	36	16	241
	W ogóle nie uczestniczy	29	62	9	146
Poglądy polityczne	Lewica	30	61	10	164
	Centrum	38	45	17	245
	Prawica	76	14	10	376
	Trudno powiedzieć	48	31	21	242

TABELA 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		26	32	35	7	1037
Płeć	Mężczyźni	30	32	33	5	488
	Kobiety	23	31	37	9	549
Wiek	18–24 lata	16	46	28	10	81
	25–34	16	39	41	4	200
	35–44	21	33	37	8	193
	45–54	31	28	36	5	156
	55–64	33	26	34	7	188
	65 lat i więcej	34	26	30	10	218
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	38	26	8	409
	Miasto do 19 999	32	22	37	10	159
	20 000 – 99 999	25	33	37	5	219
	100 000 – 499 999	22	28	44	6	159
	500 000 i więcej mieszk.	17	24	54	5	91
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	30	37	20	13	181
	Zasadnicze zawodowe	37	23	31	8	247
	Średnie	24	36	34	6	327
	Wyższe	16	31	49	4	282
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	31	54	5	127
	Średni personel, technicy	18	19	50	12	31
	Pracownicy adm.-biurowi	25	25	45	6	75
	Pracownicy usług	30	43	24	3	68
	Robotnicy wykwalifikowani	26	36	33	5	118
	Robotnicy niewykwalifik.	37	27	25	11	45
	Rolnicy	36	34	22	8	50
	Pracujący na własny rach.	12	34	53	2	53
	Bezrobotni	34	35	21	9	23
	Emeryci	34	27	30	9	259
	Renciści	24	23	35	18	55
	Uczniowie i studenci	13	52	30	4	66
	Gospodynie domowe i inni	33	33	29	4	67
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	30	41	5	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	21	29	45	5	91
	sekt. prywat. poza rolnict.	21	34	40	5	294
	prywatnym gosp. rolnym	38	32	18	12	52
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	37	30	23	10	122
	Od 900 zł do 1299 zł	32	36	25	6	165
	Od 1300 zł do 1799 zł	30	35	28	7	147
	Od 1800 zł do 2499 zł	21	37	37	5	122
	2500 zł i więcej	25	26	49	1	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	22	50	14	53
	Średnie	27	30	34	9	350
	Dobre	27	33	34	6	634
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	28	17	8	57
	Raz w tygodniu	30	35	27	8	418
	1–2 razy w miesiącu	28	30	36	6	163
	Kilka razy w roku	22	35	36	7	240
	W ogóle nie uczestniczy	13	21	60	5	146
Poglądy polityczne	Lewica	10	23	64	3	164
	Centrum	14	39	43	4	243
	Prawica	47	30	19	4	376
	Trudno powiedzieć	17	32	33	19	241

TABELA 3

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób	
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć		
		%	%	%	%		
Ogółem		56	29	11	4	1045	
Płeć	Mężczyźni	62	25	10	3	491	
	Kobiety	51	32	12	5	554	
Wiek	18–24 lata	41	41	10	8	82	
	25–34	50	35	11	4	202	
	35–44	50	33	14	3	195	
	45–54	59	26	11	4	157	
	55–64	62	22	11	5	190	
	65 lat i więcej	65	22	9	4	220	
Miejsce zamieszkania	Wieś	56	27	13	4	416	
	Miasto do 19 999	55	26	13	6	159	
	20 000 – 99 999	57	31	9	3	220	
	100 000 – 499 999	55	30	10	5	159	
	500 000 i więcej mieszk.	59	31	8	1	91	
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	56	28	12	5	184	
	Zasadnicze zawodowe	57	25	12	6	249	
	Średnie	59	28	10	4	330	
	Wyższe	52	34	11	3	283	
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	56	29	11	3	127	
	Średni personel, technicy	53	28	7	13	33	
	Pracownicy adm.-biurowi	43	41	14	2	75	
	Pracownicy usług	57	32	6	4	71	
	Robotnicy wykwalifikowani	58	26	12	3	118	
	Robotnicy niewykwalifik.	58	22	17	3	45	
	Rolnicy	61	25	9	5	50	
	Pracujący na własny rach.	49	36	10	5	54	
	Bezrobotni	38	47	12	2	23	
	Emeryci	64	23	9	4	262	
	Renciści	56	25	12	7	55	
	Uczniowie i studenci	43	40	11	6	67	
	Gospodynie domowe i inni	52	28	15	5	67	
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	25	10	5	137
		spółce właścicieli prywatnych i państwa	41	46	9	4	91
sekt. pryw. poza rolnict.		55	29	12	4	298	
prywatnym gosp. rolnym		58	24	13	5	52	
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	50	33	11	6	122	
	Od 900 zł do 1299 zł	65	21	10	4	165	
	Od 1300 zł do 1799 zł	59	28	11	2	147	
	Od 1800 zł do 2499 zł	54	34	8	4	122	
	2500 zł i więcej	62	28	9		174	
Ocena własnych war. mater.	Złe	42	18	31	8	53	
	Średnie	47	35	13	5	352	
	Dobre	62	26	8	4	640	
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	73	19	5	3	57	
	Raz w tygodniu	60	24	11	5	424	
	1–2 razy w miesiącu	56	30	10	4	163	
	Kilka razy w roku	47	37	13	3	241	
	W ogóle nie uczestniczy	52	29	13	6	146	
Poglądy polityczne	Lewica	46	39	13	2	164	
	Centrum	44	34	15	6	247	
	Prawica	73	19	6	2	377	
	Trudno powiedzieć	49	31	13	7	242	

TABELA 4

		Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:			Liczba osób
		dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	
		%	%	%	
Ogółem		66	29	5	1040
Płeć	Mężczyźni	69	29	3	488
	Kobiety	64	30	6	553
Wiek	18–24 lata	85	14	1	79
	25–34	81	18	1	202
	35–44	69	27	4	194
	45–54	62	33	4	156
	55–64	58	33	8	190
	65 lat i więcej	53	41	6	220
Miejsce zamieszkania	Wieś	63	32	5	413
	Miasto do 19 999	67	28	5	159
	20 000 – 99 999	68	29	3	219
	100 000 – 499 999	70	26	5	158
	500 000 i więcej mieszk.	67	30	3	91
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	55	39	6	181
	Zasadnicze zawodowe	58	33	9	248
	Średnie	68	28	4	329
	Wyższe	78	22	0	283
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	81	19		127
	Średni personel, technicy	62	34	3	33
	Pracownicy adm.-biurowi	74	26		75
	Pracownicy usług	68	31	1	71
	Robotnicy wykwalifikowani	70	26	3	118
	Robotnicy niewykwalifik.	81	12	7	45
	Rolnicy	68	27	5	49
	Pracujący na własny rach.	69	29	2	54
	Bezrobotni	54	35	11	23
	Emeryci	56	39	5	262
	Renciści	46	37	18	54
	Uczniowie i studenci	88	10	2	65
	Gospodynie domowe i inni	47	41	11	67
	inst. państw., publicznej	75	24	1	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	77	21	3	91
Pracuje w:	sekt. prywat. poza rolnict.	72	26	2	298
	prywatnym gosp. rolnym	63	34	3	51
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	46	38	16	121
	Od 900 zł do 1299 zł	51	41	8	165
	Od 1300 zł do 1799 zł	67	30	3	147
	Od 1800 zł do 2499 zł	67	32	1	122
	2500 zł i więcej	83	16	1	174
Ocena własnych war. mater.	Źłe	9	26	65	52
	Średnie	34	63	3	350
	Dobre	89	11	0	638
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	74	20	5	57
	Raz w tygodniu	67	30	3	421
	1–2 razy w miesiącu	66	28	5	161
	Kilka razy w roku	69	27	3	241
	W ogóle nie uczestniczy	55	36	8	146
Poglądy polityczne	Lewica	65	32	4	164
	Centrum	68	30	2	245
	Prawica	69	27	5	376
	Trudno powiedzieć	60	33	7	239

TABELA 5

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		66	22	10	2	577
Płeć	Mężczyźni	64	24	10	2	296
	Kobiety	69	19	9	3	280
Wiek	18–24 lata	79	7	11	3	22
	25–34	66	23	9	2	173
	35–44	65	23	9	3	163
	45–54	65	21	12	2	125
	55–64	70	20	8	1	81
	65 lat i więcej	59	20	16	5	13
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	28	12	3	226
	Miasto do 19 999	68	20	9	3	71
	20 000 – 99 999	78	14	6	2	122
	100 000 – 499 999	74	17	8	2	95
	500 000 i więcej mieszk.	61	23	13	3	63
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	57	18	20	5	42
	Zasadnicze zawodowe	69	19	8	4	130
	Średnie	66	25	9	1	176
	Wyższe	67	21	10	2	229
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	20	14	3	124
	Średni personel, technicy	59	15	19	7	33
	Pracownicy adm.-biurowi	72	24	4		75
	Pracownicy usług	69	25	3	3	71
	Robotnicy wykwalifikowani	78	17	5		118
	Robotnicy niewykwalifik.	74	11	8	7	44
	Rolnicy	36	28	36		48
	Pracujący na własny rach.	64	36			54
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	26	11	3	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	75	14	10	1	91
	sekt. pryw. poza rolnict.	73	21	5	1	298
	prywatnym gosp. rolnym	33	27	31	8	52
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	57	28	12	4	57
	Od 900 zł do 1299 zł	59	25	10	6	78
	Od 1300 zł do 1799 zł	55	34	12		64
	Od 1800 zł do 2499 zł	70	16	13	1	68
	2500 zł i więcej	73	16	11		126
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	19	33	12	18
	Średnie	51	31	14	4	169
	Dobre	74	18	7	1	389
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	26	20	6	23
	Raz w tygodniu	65	24	9	2	213
	1–2 razy w miesiącu	67	18	11	4	98
	Kilka razy w roku	71	18	10	1	155
	W ogóle nie uczestniczy	67	23	7	3	76
Poglądy polityczne	Lewica	68	23	8	1	102
	Centrum	72	19	8	1	157
	Prawica	63	22	12	3	180
	Trudno powiedzieć	61	24	11	4	125

TABELA 6

		Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?				Liczba osób
		Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		37	38	16	9	1045
Płeć	Mężczyźni	40	38	14	9	490
	Kobiety	35	38	17	10	555
Wiek	18–24 lata	31	41	17	10	82
	25–34	28	45	19	8	202
	35–44	29	51	16	5	195
	45–54	39	33	17	11	157
	55–64	42	31	18	10	188
	65 lat i więcej	50	29	9	13	220
Miejsce zamieszkania	Wieś	40	38	10	11	416
	Miasto do 19 999	37	32	21	11	159
	20 000 – 99 999	37	41	16	6	221
	100 000 – 499 999	37	36	19	9	158
	500 000 i więcej mieszk.	26	42	23	8	91
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	43	34	8	15	184
	Zasadnicze zawodowe	40	38	15	7	249
	Średnie	37	37	17	9	329
	Wyższe	31	41	19	8	283
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	49	17	7	127
	Średni personel, technicy	30	31	24	15	33
	Pracownicy adm.-biurowi	38	31	24	7	75
	Pracownicy usług	33	40	19	9	71
	Robotnicy wykwalifikowani	32	43	15	10	117
	Robotnicy niewykwalifik.	33	50	8	9	45
	Rolnicy	32	44	14	10	50
	Pracujący na własny rach.	26	42	24	8	54
	Bezrobotni	44	42	9	5	23
	Emeryci	49	30	10	12	263
	Renciści	46	32	14	8	55
	Uczniowie i studenci	34	35	20	11	67
	Gospodynie domowe i inni	37	37	20	6	67
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	35	16	11	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	44	18	9	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	45	19	8	298
	prywatnym gosp. rolnym	34	43	14	10	52
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	39	45	12	5	122
	Od 900 zł do 1299 zł	42	37	12	9	165
	Od 1300 zł do 1799 zł	45	37	10	8	147
	Od 1800 zł do 2499 zł	38	34	20	8	122
	2500 zł i więcej	38	36	20	7	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	28	41	23	8	53
	Średnie	34	38	17	11	352
	Dobre	40	37	14	9	640
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	63	23	9	5	57
	Raz w tygodniu	42	33	13	11	424
	1–2 razy w miesiącu	39	39	14	8	162
	Kilka razy w roku	32	46	16	7	241
	W ogóle nie uczestniczy	22	42	25	11	146
Poglądy polityczne	Lewica	21	40	33	6	164
	Centrum	23	48	19	9	247
	Prawica	59	26	8	7	377
	Trudno powiedzieć	29	44	12	15	242